

AC-124

April-2023

B.A., Sem.-VI

CC-312 : Political Science

(Public Policy and Public Administration)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. આયોજન એટલે શું ? તેના લક્ષણો વિશે સમજાવો. 14
અથવા
ભારતના આયોજન પંચ વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો. 14
2. અંદાજપત્રના પાયાના સિદ્ધાંતો જણાવો. 14
અથવા
ભારતમાં અંદાજપત્ર ઘડતરની પ્રક્રિયા જણાવો. 14
3. સંચાલનનો અર્થ જણાવી, તેના મુખ્ય સિદ્ધાંતોની ચર્ચા કરો. 14
અથવા
સંચાલનમાં નિરીક્ષણ અને નિયંત્રણનું મહત્ત્વ સમજાવો. 14
4. વહીવટ ઉપર ધારાકીય અને કારોબારી અંકુશનું મહત્ત્વ જણાવો. 14
અથવા
વહીવટ ઉપર ન્યાયિક અને જાહેર અંકુશની અગત્યતા ચર્ચો. 14
5. હેતુલક્ષી પ્રશ્નો : (12માંથી 7) 14
(1) _____ એ આયોજન પંચના કાર્યો છે.
(a) સંસાધનોનો અસરકારક ઉપયોગ (b) સંસાધનોનો સમતુલ ઉપયોગ
(c) મૂલ્યાંકન કરવું (d) તમામ
(2) _____ એ રાજ્ય વહીવટનું સત્ત્વ છે.
(a) અનીતિ (b) નીતિ
(c) લાલચ (d) ડર

- (3) ભારતમાં અંદાજપત્ર સંસદના _____ માં સૌપ્રથમ રજૂ કરવામાં આવે છે.
- (a) રાજ્યસભા (b) લોકસભા
(c) વિધાન પરિષદ (d) એકપણ નહીં
- (4) ભારતમાં અંદાજપત્ર _____ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવે છે.
- (a) સંરક્ષણ મંત્રી (b) વિદેશ મંત્રી
(c) નાણા મંત્રી (d) કૃષિ મંત્રી
- (5) સંચાલનના સિદ્ધાંતો _____ છે.
- (a) કાર્ય વિભાજન (b) સત્તા અને જવાબદારી
(c) આદેશની એકતા (d) તમામ
- (6) 'પ્રિન્સિપલ્સ ઓફ ઓર્ગેનાઈઝેશન' પુસ્તકના લેખક _____ છે.
- (a) મુની જેમ્સ ડી. (b) ડીમોક
(c) એચ.એસ. પર્સન (d) ઓલીવર શેલ્ડન
- (7) 'ઓમ્બુડ્ઝમેન' શબ્દ _____ ભાષાનો છે.
- (a) અંગ્રેજી (b) સ્વીડીશ
(c) લેટીન (d) ગ્રીક
- (8) 'PIL' નું પુરૂ નામ _____ છે.
- (a) પબ્લિક ઈન્ટરેસ્ટ લીટીગેશન (b) પોપ્યુલર ઈન્ટરેસ્ટ લીટીગેશન
(c) પોપ્યુલર ઈન્ટરેસ્ટ લિગલ (d) પબ્લિક ઈન્ટરનેટ લીટીગેશન
- (9) "કેન્દ્રીય તપાસ પંચ" ની રચના _____ વર્ષમાં કરવામાં આવી.
- (a) 1963 (b) 1964
(c) 1965 (d) 1967
- (10) 'RTI' નું પુરૂ નામ _____ છે.
- (a) રાઈટ ટુ ઈન્ફોર્મેશન (b) રાઈટ ટુ ઈનોવેશન
(c) રાઈટ ટુ ઈન્ટરવ્યુ (d) એકપણ નહીં
- (11) _____ એ રાજ્ય વહીવટના સંદર્ભમાં POSDCORBનો સિદ્ધાંત રજૂ કરેલ છે.
- (a) મુની જેમ્સ ડી. (b) વુડ્રો વિલ્સન
(c) લ્યુથર ગુલિક (d) ઓલીવર શેલ્ડન
- (12) ભારતમાં _____ ના અધ્યક્ષ પદ હેઠળ આયોજન પંચની રચના થઈ.
- (a) જવાહરલાલ નહેરુ (b) મહાત્મા ગાંધી
(c) વિનોબા ભાવે (d) જયપ્રકાશ નારાયણ

Seat No. : _____

AC-124

April-2023

B.A., Sem.-VI

CC-312 : Political Science

(Public Policy and Public Administration)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. What is Planning ? Discuss its characteristics. 14

OR

Write a detailed note on the Planning Commission of India. 14

2. State the basic principles of Budgeting. 14

OR

Explain the process of budget formulation in India. 14

3. Explain the meaning of Management and discuss its main principles. 14

OR

Explain the importance of monitoring and control in Management. 14

4. State the importance of legislative and executive control over the administration. 14

OR

Discuss the importance of judicial and public control over the administration. 14

5. Objective Questions : (7 out of 12) 14

(1) _____ are the functions of the Planning Commission.

(a) Effective use of resources (b) Equitable use of resources

(c) Evaluation (d) All

(2) _____ is the essence of State Administration.

(a) Immorality (b) Morality

(c) Greed (d) Fear

- (3) In India, the Budget is first presented in the _____.
- (a) Rajya Sabha (b) Lok Sabha
(c) Legislative Council (d) None of these
- (4) In India, the Budget is presented by the _____.
- (a) Minister of Defence (b) Minister of External Affairs
(c) Minister of Finance (d) Minister of Agriculture
- (5) _____ are the Principles of Management.
- (a) Division of work (b) Authority and responsibility
(c) Unity of command (d) All of these
- (6) _____ is the author of the book 'Principles of Organization'.
- (a) Mooney James D. (b) Dimock
(c) H.S. Person (d) Oliver Sheldon
- (7) The word 'Ombudsman' is from _____ language.
- (a) English (b) Swedish
(c) Latin (d) Greek
- (8) The full form of PIL is _____.
- (a) Public Interest Litigation (b) Popular Interest Litigation
(c) Popular Interest Legal (d) Public Internet Litigation
- (9) The "Central Vigilance Commission" was constituted in _____.
- (a) 1963 (b) 1964
(c) 1965 (d) 1967
- (10) The full form of RTI is _____.
- (a) Right to Information (b) Right to Innovation
(c) Right to Interview (d) None of the above
- (11) _____ presented the concept of POSDCORB in the context of state administration.
- (a) Mooney James D. (b) Woodrow Wilson
(c) Luther Gulick (d) Oliver Sheldon
- (12) Planning Commission was formed in India under the chairmanship of _____.
- (a) Jawaharlal Nehru (b) Mahatma Gandhi
(c) Vinoba Bhawe (d) Jai Prakash Narayan
-